

NMKF-Nytt

Nr 3 - 2021

Innhold

Artillerioffiserenes forening 100 år - Feiring på Mjøsa	side 2
NMKFs 77. Representantskapsmøte - 26. august 2021	side 2
NMKFs medlemsmøte på Trandum 26. august	side 3
Polititroppenes dag i FURUDAL 2. oktober	side 4
Nordisk Stevne i Tavastehus 16.+17.+18.+19. juni 2022	side 6
Ledersamling i NMKF	side 7
Nasjonalt veteranmonument over falne i Forsvaret.....	side 7
Arena Trandum	side 7
FN dagen den 24. oktober	side 9
Hva skjer i NMKF nå?	side 9

Glade artillerister på Skiblander, benket rundt bordet i «Stjerten». Foreningens leder, Ja Petter Huseby bak kanonen, og til venstre på det nederste bildet.

NMKFs 77. Representantskapsmøtet - 26.8.21

Coronaen har satt kjepper i hjulene for svært mye dette året, og så vårt eget representantskapsmøte. Men den 26. august var det klart for årets møte, denne gangen på Trandum, nærmere bestemt i Kavalerimessa. 14 av våre 16 medlemsforeninger møtte samt 6 styremedlemmer. Representantskapsmøtet startet 1030, og postene på sakslisten ble raskt godkjent, så også regnskapet. Valget, ledet av valgkomiteens forman Oddgeir Bratsberg, gikk også greit, og den nye styreoversikten ser dere her.

NMKFs Styre i perioden august 2021 til mars 2022

President:	Johan O. Asmundvaag	Ingeniørvåpenet
Visepresident:	Erik Myrøldhaug	Ingeniørvåpenet
Gen Sekr:	Per Olav Kallestad	MP foreningen
Kassere:	Merete G Holst	Sambandet
Styremedl:	Jan Petter Huseby	Artillerioffiserenes for.
	Tom Segalstad	Sambandet
	Hallvard Skaarer	Romerike HV Veteraner
	Pål Morten Bjarkøy	Norges militære kj for.
	Tom Ingebrigtsen	Norske Dragoner
Varamedl	Eric H Erikson	Trenregimentets sf
	Vidar Blomdal	Romerike HV Veteraner
	Kjell Mogens Stark	Tysklandsbrigadens vf

AOF feirer 125 år på Mjøsa

I år fylte Artilleriets Offisersforening 125 år, og NMKF gratulerer. Men feiringen ble noe begrenset pga Coronaen. Allikevel arrangerte foreningen en tur for medlemmene med Mjøsas Hvite Svane, Skiblander. AOF var ikke snauere enn at de også sendte en invitasjon til NMKF's styre, og flere i styret benyttet seg av denne invitasjonen og ble med på Mjøsa. Undertegnede, som «hadde tenkt på» å ta denne turen svært lenge, slo til og møtte opp i Gjøvik den 5. august. Det ble en uforglemmelig tur i nydelig sommervær, og til alt overmål hadde AOF fått bestilt «Stjerten», dvs en egen avdeling under tak helt akter, hvor vi nøt den kjente og velsmakende menyen «Laks og jordbær» med god drikke til. Som artillerister hadde de selvsagt medbrakt egen kanon, som midt på bordet, fortalte at her var det artillerister på tur. Ved anløp Lillehammer måtte vi forlate «Stjerten», men nøt turen sydover i fortsatt nydelig sommervær og med rikelige + grader. NMKF gratulerer OAF med jubileet og takker for at både forhenværende og nåværende gen sekr i NMKF fikk en uforglemmelig sommerdag på Mjøsa i selskap med en gjeng svært hyggelige Artillerister

President i NMKF deler ut hederstegnet til Oddgeir Bratsberg. Se teksten om medlemsmøtet på neste side.

Oddgeir Bratsberg, Per Olav Kallestad, Lars Sølvberg, Johan O. Asmundvaag, og en litt betenkt Erik Myrøldhaug på Trandum

Medlemsmøtet på Trandum 26. august

Etter R-møtet var det tillyst medlemsmøte. Mange medlemmer sluttet seg til og det ble først servert lunsj. Presis kl 1300 tok President Johan O. Asmundvaag ordet, ønsket de fremmøtte velkommen og meddelte at han hadde en ekstra post på programmet. Forbundet ønsket å tildele Oddgeir Bratsberg, fra Norsk Dragoner, NMKFs hederstegn og diplom. Oddgeir Bratsberg har gjennom en lang periode gjort en flott innsats for Norske Dragoner, vært leder av NMKFs valgkomite og han har også nedlagt et stort arbeide for forsvarsaken. NMKF gratulerer med tildelingen.

Første punkt på medlemsmøtet var, naturlig nok siden vi befant oss i velkjente Kavaleriomgivelser, et foredrag om Norske Dragoner, gitt av nettopp Oddgeir Bratsberg. Vi fikk foreningens historie og mange anekdoter, fra en som elsker kavaleriet.

Neste foredragsholder var oblt Trygve Smidth fra Krigsskolen. Han tok oss gjennom en del av forsvarets historie og omstrukturering de siste 20 årene. Både den store skaleringen av personell/offiserer og innføring av spesialistkorpset med de nye Or gradene, og litt om bakgrunnene for dette, bl a den store mangelen på kunnskap som oppstod da et stort antall offiserer forlot forsvaret.

Det tredje foredraget hadde overskriften «Arena Trandum» og her var det general Lars Sølvberg og Petter Aunaas som fortalte om arbeidet med å gjøre det som tidligere var Trandum leir om til «Arena Trandum», en opplevelsespark hvor det også er planen å skape et hærmuseum med fokus på tidsrommet 1914 og frem mot våre dager. Dette var så interessant at vi har valgt å ta med «Arena Trandum» som et eget tema i denne utgaven av NMKF nytt. En stor takk til Lars Sølvberg og Petter Aunaas som startet dette arbeidet og allerede nå kan vise til resultater som restaurerte av bygninger og sikring av arealer til «Arena Trandum». Takk også for at vi fikk låne lokalene på Trandum til vårt R-møte.

Oberstløytnant Trygve Smidth fra KS redegjør om de store omstillingene i forsvaret de siste 20 årene.

President Johan O. Asmundvaag takker av Lars Sølvberg og Petter Aunaas, og overrekker dem NMKFs Coin.

Møtet i Furudal 1,2 og 3 oktober

Helgen 1.,2. og 3. oktober var NMKF invitert til Furudals Bruk i Dalarna i Sverige. Med historie helt tilbake til 1709, er dette en av Sveriges eldste industristeder, med blant annet en omfattende kjettingproduksjon. I dag er Stedet hotell og konferansesenter, og her har Svensk/Norsk kultur og informasjonssenter i en årrekke arrangert en «Polititroppveterandag», med stor norsk deltagelse. Stedet var under krigen et av de mange steder der norsk flykninger ble opplært som politisoldater.

Svensk/Norsk Kultur og informasjonssenter har her etablert et flott Polititropp-museum og her har tidligere politisoldater årlig satt hverandre stevne for å minnes og takke for Sveriges bidrag til polititroppene. Vi ble som alltid møtt av Lennart Öhnell, den drivende kraften bak dette arrangementet, som inviterte til middag fredag kveld og som hadde satt sammen et variert program for lørdagen. I tillegg til Finn Kampestuen-Berntzen, Eric Hermod Erikson og undertegnede fra NMKF, møtte det fire professorer, den norske forsvarsattache fra Stockholm, oberst Stai, og en rekke inviterte gjester fra Norge og Sverige. Vår egen Thor Hofsbro var dessverre litt «under the weather» og måtte innse at han ikke kunne ta turen denne

gang. Han var sterkt savnet, siden han har vært fast gjest her i en årrekke. Dette var første gang siden dette arrangementet ble etablert at det ikke møtte polititropp-veteraner.

Lørdagen startet med årsmøte i Svensk/Norsk kultur-senter, og her, som hjemme, var også deres aktivitet preget av korona og nedstenging. Kl 1145 ble stevnet offisielt åpnet med flaggparade og åpningstale av vår egen Finn Kampestuen-Berntzen. Han understreket at det var tyskernes terror i Norge, som førte 50 000 nordmenn over grensen til Sverige. Vår forsvarsattache, Oberst Stai, oppsummerte kort polititroppenes historie og hvilken betydning det hadde for å Norge å kunne utdanne 15 000 soldater i Sverige, riktignok under med betegnelsen polititropper. Dette var tross alt den største av alle norske militære enheter utenfor Norge under den andre verdenskrig. Et resultat av dette var at nesten 1000 av disse gutta forble politimenn resten av livet på bakgrunn av den politimessige opplæringen de fikk i Sverige.

Programmet fortsatt så innendørs med foredrag av:

Fra Hamar kom professor emeritus Terje Motrøen ga oss historien om sin far: «Flykning 4916 – en politisoldats krigshistorie». Terje fortalte også at hans far fikk en diskos i hodet ved et idrettsstevne nær Furudal under krigen. Da han omsider våknet opp på «Lasarettet», var alt rundt ham hvitt, så han trodde at han var kommet til himmelen. Den vakre svenske piken, som var det første han så, ble etter hvert hans kone og altså Terjes mor.

Initiativtager Lennart Öhnell under minnesermonien

Deretter inntok professor emeritus Ole Kristian Grimnes talerstolen og ga oss en helhetlig oppsummering av situasjonen i Norge ved krigsutbruddet, egentlig skrevet som innledning i den engelske versjonen av hans bok om krigen i Norge.

Så var det kaffe etterfulgt av blomsternedleggelse ved minnesteinen om politisoldatene i Furudal. Vi besøkte vi Polititropp-museet som viste historien om polititroppene og de 17 leirene over hele Sverige hvor disse gutta først var i såkalte «helseleire», men hvor det etter hvert ble uniformer, marsj, våpenbruk og til slutt store øvelser. I museet står også samme byste av Harry Söderman som på Voksenåsen. Hans sønn deltok og så denne weekenden, maten, før kvelden gikk over i mer uformelt samvær.

Deltagere ved minnesteinen etter blomsternedleggelse og et minutts stillhet.

Vi forflyttet oss så til Ore Kyrka hvor Dalecarlia String Quartett ga oss en strålende konsertopplevelse.

Om kvelden var det stor middag og et flott innslag her var Stein Aasheim, tidligere NK ved forsvarsmuseet, som til middagen stilte i en flott politisoldatuniform(original) med intet mindre enn to tidsriktige ho-deplagg til. Han var også kveldens toastmaster og ledet oss gjennom taffelet på å fortrefelig måte. Forsvarsattaché Bjørn Stai påpekte i sin tale verdien av denne norsk/svensk kultur utvekslingen og tildelte først Lennart Öhnell forsvarsattachéens Coin, som takk for det mangeårige arbeidet han her i Furudal hadde lagt ned for å holde minnet om polititroppene levende. Vår egen Finn Kampestuen-Berntsen fikk også forsvarsattachéens Coin som takk for NMKFs innsats her igjennom årene. Under middagen fremførte Ole Moe viser og musikk av Carl Michael Bellman i tidsriktig antrekk. Undertegnede fikk så lov til å takke for maten, før kvelden gikk over i mer uformelt samvær.

Søndag morgen var det felles frokost før avskjedshåndtrykk ble utvekslet og de fleste satte kursen hjem- over. Noen av deltakerne dro videre til Leksand, hvor det ble åpnet en utstilling om trening av norsk sabo- tører høsten 1944.

Et høydepunkt under middagen. Tidligere Nk ved Forsvarsmuseet, Stein Aasheim stilte i komplett politisoldatuniform. Her sammen med kveldens andre uniformerte, forsvarsattaché Stai fra Stockholm.

Nordisk Stevne 2022

Midt i oktober var forbundets president Johan O. Asmundvaag og gen sekr Per Olav Kallestad i Finland for å bli orientert om neste års Nordiske Steve i Finland. På flyplassen i Helsingfors ble vi hentet av Markus og kjørt til Tavastehus, hvor stevnet neste år skal arrangeres hos 1. Panzer Brigade. Torsdagen gikk med til orientering og gjennomgang på 1. Panzerbrigade, besøk i brigadens verksteder og treningsfasiliteter. Så var det lunsj før vi fortsatte til Pantermuseet. Og for et museum, så mye russisk og tysk panser finnes knapt i noe museum i Europa. Dette blir virkelig litt av en godbit for dragonene (og andre med sans for tanks) under neste år stevne. Om kvelden var det offisiell middag i Rådhuskjelleren i Tavastehus hvor byens ordfører var vert sammen med vara-ordførere. Vår president overrakte her Forbundet Coin til vertene og våre finske våpenbrødre. Fredag var det besøk i Tavastehus Militærmuseum og en kort lunsj før delegatene fra Danmark, Sverige og Norge ble kjørt til flyplassen for retur.

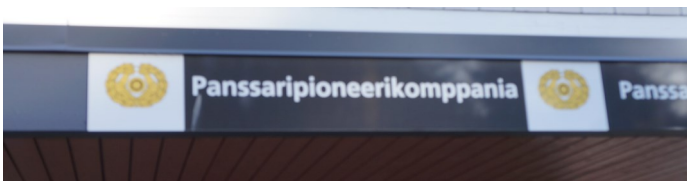

Neste års Nordiske Stevne ser ut til å bli et svært flott arrangement, men rikelig av interessante innslag. Det arrangeres fra **torsdag 16 juni tom søndag 19. juni**, med hjemreise etter frokost denne søndagen. Utførlig invitasjon med fullt program vil bli sendt medlemsorganisasjonene i NMKF rett over nyttår. Gjør plass i kalenderen allerede nå!!!

For å friste til påmelding har jeg tatt med en T-34, en Stug 3 og en Sisu, men her er det rikelig med godbiter som tidligere nevnt. For ordens skyld, det finske tegnet er en fylfot og må ikke forveksles med, ja du vet hva.

Nederst ser dere inngangen på den kaserna hvor vi skal bo og Tavastehus slott, eller på finsk Hämeenlinna som går igjen på alle historiske bilder fra Tavastehus. Området ble i århundrer styrt fra dette slottet.

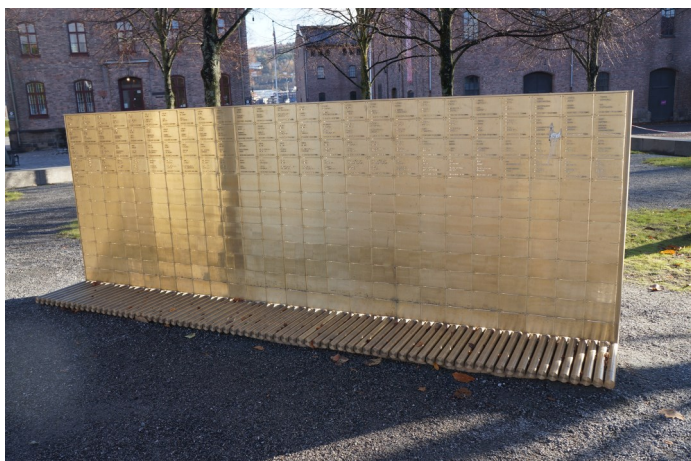

Det finske panservåpenets beretmerke.

Ledermøte for våre medlemsorganisasjoner

NMKFs styre planlegger et ledermøte til våren hvor vi ønsker innspill fra våre tilsluttede organisasjoner. Vi vil også se på veien fremover og drøfte pågående og nye prosjekter. Gi gjerne din leder innspill som han kan ta med til møtet. Dato vil bli bestemt på styremøtet 16. november. Møteinnkalling kommer etter styremøtet 16. november.

Nasjonalt veteranmonument over falne i Forsvarets tjeneste.

Denne flotte minneveggen er satt opp på Akershus og skal innvies 8. Mai neste år. Det er et nasjonalt monument over personell som har falt i forsvarets tjeneste etter krigen. I kjølevannet av dette har det fremkommet et ønske om et felles minnesmerke over de som har gjort tjeneste for landet nasjonalt, og ikke minst de som har mistet livet under tjeneste i Norge. De vernepliktige fra Vassdalen, de mange flyverne som er omkommet med Luftforsvarets F-84 og andre fly, og andre som har mistet livet her hjemme. NMKF sendte i juli et brev til Forsvarssjefen hvor vi gir vår støtte til et slikt monument. Bildet over viser

monumentet på Akershus med 101 navneplater, hvor de første er fra Tysklandsbrigaden og den siste er oberstløytnant Siri Skare.

«Arena Trandum»

Som var et av innslagene på medlemsmøtet 26. august, kan du lese mer om her.

Vi sakser her litt fra nettsidene til stiftelsen «Arena Trandum», og håper det kan gi våre medlemmer et førsteinntrykk av det arbeidet som er gjort, og som foregår, for å ta i bruk Trandum Leir og gi den en plass som formidler av militærhistorie og arena for veteraner. Slå gjerne opp på «ArenaTrandums» nettsider: <https://Arenatrandum.no>, eller følg dem på facebook.

HISTORIKK

Stiftelsen ble etablert i 2015 med formål om å skape en moderne arena for formidling av kunnskap om landstyrkene i Norge – i fortid, nåtid og framtid – i den historiske militærleiren Trandum. Stiftelsen Trandum er en ideell institusjon organisert som en alminnelig stiftelse iht. stiftelsesloven. Stiftelsens styreleder er tidligere generalinspektør for Hæren, generalmajor (r) Lars Johan Sølvberg. Stiftelsens styre består av sju entusiaster som alle brenner for norske landstyrker. I tillegg er det etablert en administrasjon med en daglig leder. Det meste av arbeidet foregår foreløpig på frivillig basis som dugnadsinnsats. Sammen med Ullensaker kommune og Avinor, arbeider Stiftelsen Trandum for å realisere et kulturhistorisk kunnskaps- og opplevelsessenter i den gamle militærleiren på Trandum. Senteret vil ha fokus på norske landstyrker og har fått navnet **Arena Trandum**.

Kjernen i **Arena Trandum** er Hærsamlingen, som skal formidle landmaktens nyere historie. Senteret blir også et møtested for veteraner fra nasjonal og internasjonal tjeneste, og skal omfatte et seriøst faglig landstyrkemiljø utenfor Forsvaret.

Arena Trandum vil både ha en fysisk dimensjon og en markant virtuell profil på nett. De første trinnene i utviklingen er opprusting av den gamle *Kommandantboligen*, som en møteplass for veteraner, samt friluftsutstillingen *Trandumparken*, som et nytt utfartsmål for befolkningen på Romerike. Samarbeidsavtalen omhandler utvikling av konseptet Arena Trandum med blant annet museale visninger av norske landstyrkers nyere historie; etablering av kompetansemiljøet Tranduminstituttet, samt opprettelsen av et veteransenter for det sentrale østlandsområdet

Hørsamlingen skal formidle norske landstyrkers nyere historie.

Samlingen vil fortelle historien om gjenoppbyggingen av Hæren og etableringen av Heimevernet etter Andre verdenskrig, og utviklingen av landstyrkene gjennom den kalde krigen og fram til i dag. Gjennom visning av utrustning og avdelingsoppsett, vil Hørsamlingen – tiår for tiår – fortelle hvorfor og hvordan landstyrkene har vært i kontinuerlig endring. Under den kalde krigen hadde Hæren og Heimevernet klare oppdrag som kjerne i invasjonforsvaret. Etter Berlinmurens fall ble dette avløst av tallrike utenlandsoperasjoner, og usikkerhet om de nasjonale landstyrkenes videre retning. Samlingen blir lokalisert til Det historiske Trandum. Først som utendørs visninger i Trandumparken, midt i kjernen av den historiske bebyggelsen, hvor det også etter hvert blir historieformidling innendørs. Så snart som mulig blir dette supplert med et moderne visningsbygg. Virtuell historiefortelling i tekst og bilder vil ha en bred plass i Hørsamlingen, både interaktivt inne på Trandum, og for et bredere publikum på nett. Hørsamlingen blir utviklet trinnvis. Innsamling, organisering og utstilling av så vel materiell som fortellinger, vil bli gjort i nært samarbeid med Trandum-instituttet og Veteranbase Trandum, og i samarbeid med andre museer og samlinger, nasjonalt og internasjonalt.

Veteranbase Trandum vil ha engasjerende utendørs og innendørs fritidsaktiviteter, sosialt samvær og kunnskapsorientert virksomhet som hovedarbeidsfelt. Senteret vil slik være komplementært til andre nasjonale veteransentre, som i større grad har medisinske og post-traumatiske behov i fokus. Som del av Arena Trandum, vil veteranbasen tilby et bredt spekter av aktiviteter, arrangementer og sammenkomster for veteraner og deres familier. Senteret vil være hensiktsmessig lokalisert nær Gardermoen flyplass og de andre hoved- trafikklårene på det sentrale Østlandet. Basen vil primært ha region Viken som virkeområde, men vil også ønske veteranfamilier fra hele landet velkommen til nye opplevelser og økt forståelse. Veteranbase Trandum blir utviklet i samarbeid med relevante veteranorganisasjoner og seks samvirkende kommuner på øvre Romerike. Innenfor Arena Trandum, blir aktivitetstilbudene utviklet sammen med Hørsamlingen og Trandum-instituttet. Den legendariske Infanterimessa fra 1918 er dedikert som veteranhus, og vil være navet i Veteranbasens aktiviteter på Trandum.

Siste:

Torsdag 22. oktober 2021 var en gledens dag på Trandum! Etter åtte års innsats for å sikre bevaring av Trandum leir for fremtiden signerte Avinor og Stiftelsen Arena Trandum en langsiktig avtale som gir stiftelsen råderett over det meste av leiren.

Dette er en merkedag med muligheter: Endelig kan vi disponere nødvendige arealer, og virkeliggjøre ideene for Trandum, som har modnet seg siden vi startet i 2013. Dermed går vi over i en ny epoke: Fra planlegging til realisering av et aktivitetsområde og en formidlingsarena av lokal, regional og nasjonal verdi!

NMKF ønsker stiftelsen «Arena Trandum» lykke til med arbeidet fremover!

De to bildene nedenfor viser at disse driftige gutta allerede har fått et par ting på plass!

FN dagen 24. oktober

Vårt nyeste medlem, Nordre Follo Int Ops forening, er også en av våre mest aktive foreninger. De tok initiativet til å få opp Jan Baalsrud minnesmerket på Kolbotn Torg. Det ble reist i fjor, men offisielt innviet i nærvær av veteraner og ordfører 8. mai i år.

De tre platene foran minnesmerket hedrer: Falne fra dette området under 2. verdenskrig, falne i internasjonale operasjoner fra Nordre Follo, og de jødene fra dette området som ble ført til en sikker død i Auschwitz.

På FN dagen møtte Steinar Eriksen, foreningens leder, og Pål Morten Bjarkøy opp, satte ned en rose og tente et lys for falne FN soldater.

Alle kjenner jo historien om Jan Bålsrud, ikke minst etter filmen «Den Tolvte Mann». Han deltok i operasjon «Martin» og unnslopp på mirakuløst vis. De elleve andre ble tatt av tyskerne og henrettet. Derfor er det elleve «hull» i granitten foran Jan Baalsrud, hvor det settes ned roser for å minnes disse,

Hva skjer i NMKF nå?

Koronaen er i ferd med å slippe taket, og det fører forhåpentligvis til at vår, og alle våre medlemsorganisasjoner igjen kan kjøre opp aktivitetsnivået til «gamle» høyder. Vi kan treffes igjen og gjenoppta de programpostene som nå lenge har vært parkert. På vårt styremøte 16. november blir endelig aktivitetsplan for 2022 vedtatt, og meddelt dere i møtoreferat straks etter møtet. Våren 2022 inviterer vi til en Ledersamling for alle ledere i våre medlemsorganisasjoner. Nordisk stevne blir et av høydepunktene i 2022, og danskene har sagt seg villig til å arrangere Nordisk Stevne i 24, og svenskene i 2025, slik at vi er tilbake på «oddetalls» år som før.

Generalsekretæren

President, Johan O. Asmundvaag, og styret i NMKF ønsker alle våre medlemmer en riktignok tidlig, men ikke desto mindre: **God Jul og et Godt nytt år!**